

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24.02.2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Leszek Matuszewski

Protokolant: staż. N. K.

przy udziale A. K. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, po rozpoznaniu w dniu 24.02.2014r. sprawy **K. B.** oskarżonego z art. 224§ 2kk i inne, na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w P. z dnia 11.12.2013r., sygn. akt VIIIK 838/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Poznań Stare Miasto w P.

L. M.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w P., wyrokiem z dnia 11 grudnia 2013 r., sygn. akt VIII K 838/13 uznał oskarżonego **K. B.** za winnego tego, że w dniu 30 kwietnia 2013 roku w P., kierował groźby pod adresem kontrolerów Zarządu (...) w P. Ł. Ś. i G. P. w celu powstrzymania ich od czynności służbowych, które to groźby wzbudziły w pokrzywdzonych uzasadnioną obawę, że będą spełnione, tj. występku z art. 190 § 1 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres 3 lat.

Na podstawie art. 71 § 1 k.k., orzeczono wobec podsądnego karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych każda.

Sąd I instancji na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wykonania kary grzywny 4 stawek dziennych zaliczył podsądnemu zatrzymanie w dniach od 30 kwietnia 2013 roku do 1 maja 2013 roku i stwierdził, że pozostała mu do wykonania kara grzywny w wysokości 46 stawek dziennych grzywny.

W ostatnim punkcie wyroku, na podstawie art. 627 k.p.k., zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 144,41 złotych, a na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych wymierzono mu opłatę w wysokości 170 złotych.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się **prokurator** zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść podsądnego. Apelujący zarzucił orzeczeniu obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k. poprzez pominięcie w sentencji wyroku rozstrzygnięcia, co do pierwszego z zarzucanych w akcie oskarżenia czynów, tj. czynu z art. 222 § 1 k.k.

Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się konieczna, prowadząc do kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku, skutkującej jego uchyleniem i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Poznań-Stare Miasto w P..

Na wstępie należy podkreślić, że prokurator błędnie sformułował zarzut apelacji, określając go jako: „obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 413§ 1 pkt 5 kpk wyrażającą się w pominięciu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia co do pierwszego z zarzucanego oskarżonemu czynu z art. 222 § 1 k.k.”. Gdyby apelację odczytać jedynie tak jak wynika to z postawionego w niej zarzutu to, pomimo ewidentnych błędów zaskarżonego wyroku, należałoby uznać ją za oczywiście bezzasadną i utrzymać w mocy zaskarżony wyrok.

Sąd Okręgowy przypomina, że zgodnie z przepisem art. 425 § 2 k.p.k. skarżący może podważyć orzeczenie w całości lub co do poszczególnych rozstrzygnięć w nim zawartych. Brak rozstrzygnięcia co do jednego z zarzucanych w akcie oskarżenia czynów nie stanowi części orzeczenia, która mogłaby zostać podważana w toku kontroli instancyjnej (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 25 marca 2010 roku, I KZP 36/09. OSNKW 2010 nr. 5, poz.40).

Na marginesie należy wskazać, że nierozpoznanie merytorycznie przez Sąd jednego z zarzutów aktu oskarżenia, upoważnia oskarżyciela publicznego do domagania się od tego Sądu kontynuowania postępowania karnego w zakresie czynu nieobjętego wyrokiem.

Pomimo powyższego błędu prokuratora, Sąd odwoławczy mógł rozpoznać przedmiotową apelację i w konsekwencji uchylić zaskarżony wyrok w całości do ponownego rozpoznania w oparciu o rzeczywiste granice apelacji prokuratora, o czym szerzej w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Rzeczywiście Sąd I instancji, w sentencji zaskarżonego wyroku, nie zawarł jasnego rozstrzygnięcia odnośnie tego, czy oskarżony dopuścił się czy nie, popełnienia występku z art. 222 § 1 k.k. zarzucanego w punkcie 1 aktu oskarżenia i wskazanego w części wstępnej omawianego wyroku. Nie oznacza to jednak automatycznie, że Sąd I instancji w toku postępowania rozpoznawczego pominął przedmiotowy zarzut. Wyrok nie odczytuje się wyłącznie przez treść tzw. części dyspozytywnej (sentencji), ale również poprzez jego uzasadnienie, o ile zostało sporządzone. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2008 r. V KK 8/08 LEX nr 436443). Wyrok i jego uzasadnienie należy traktować jako całość, co nie oznacza, że wyrok składa się z sentencji i z uzasadnienia, albowiem jest on osobnym aktem rozstrzygającym, a nie częścią całości. Jednakże, gdy nie ma pomiędzy nimi rzeczywistych sprzeczności, to należy w granicach racjonalności dążyć do odtworzenia rzeczywistego stanowiska sądu orzekającego. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku LEX nr 125434). Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku jednoznacznie wskazuje, że Sąd I instancji swoim wyrokiem rozstrzygnął o obu zarzucanych oskarżonemu w akcie oskarżenia czynach a w sentencji wyroku, dokonując zmiany opisu zachowania oskarżonego, pominął sformułowanie, że zmiany tej dokonuje w ramach obu zarzucanych oskarżonemu czynów. Organ orzekający, jak słusznie podkreślił prokurator, dokonał pełnych ustaleń faktycznych odnośnie obu czynów, jak i dokonał swoich rozważań prawnych w odniesieniu do obu czynów na stronie 6 i 7 pisemnych motywów zaskarżonego wyroku. Sąd Rejonowy przyjął stanowisko zgodnie, z którym oskarżony uderzając z pięści Ł. Ś. nie popełnił przestępstwa z art. 222§ 1kk ponieważ pokrzywdzony nie jest funkcjonariuszem publicznym. Oznacza to, że Sąd I instancji rozstrzygnął merytorycznie, co do rzeczowego zarzutu aktu oskarżenia. Co więcej, Sąd Rejonowy pouczył także o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu. Tok rozumowania, który legł u podstaw pouczenia z art. 399 § 1 k.p.k. (k.67, k. 7 uzasadnienia wyroku) wskazuje, że Sąd I instancji poinformował strony o możliwości innej kwalifikacji prawnej całości zachowania oskarżonego, nie ograniczając tylko do jednego z zarzucanych czynów.

Apelacja prokuratora, mimo błędnie określonego zarzutu umożliwiła kontrolę instancyjną w zakresie całości wyroku. Fakt, że tzw. podmiot fachowy wadliwie nazwał zarzut apelacji, nie zwalnia sądu odwoławczego od merytorycznego odniesienia się do tego uchybienia, które stanowi istotę środka odwoławczego. Bez względu na to, czy środek zaskarżenia pochodzi od strony fachowej, wolę skarżącego należy odczytywać według jego treści, a nie formy i użytych w nim formuł, czyli uwzględniając całość tego oświadczenia woli, w tym jego uzasadnienie. (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 25 marca 2010 roku, I KZP 36/09. OSNKW 2010 nr. 5, poz.40 Prok.i Pr.-wkł. 2007/3/30, KZS 2007/3/57 Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego, sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym, co oznacza, iż rozpatrzeniu podlegają nie tylko zarzuty apelacyjne, ale również te, które wprawdzie nie przybrały takiej formuły,

lecz wynikają z treści środka odwoławczego . (zob. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 kwietnia 2012 r. II AKa 54/12 KZS 2012/6/33).

Z treści apelacji wynika jednak, że oskarżyciel publiczny faktycznie kwestionuje orzeczenie w zakresie wspomnianego rozstrzygnięcia Sądu I instancji, odnośnie pierwszego z zarzucanych czynów. Prokurator zwrócił uwagę na to, że Sąd Rejonowy po wykluczeniu, że pokrzywdzony jest funkcjonariuszem publicznym, winien rozważyć przyjęcie innej kwalifikacji prawnej tego zachowania podsądnego. Rzeczywista intencja skarżącego polega zatem na kwestionowaniu decyzji Sądu Rejonowego, uzewnętrznionej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W realiach procesowych niniejszej sprawy, Sąd Rejonowy powinien uwzględnić to, że zachowanie podsądnego polegające na uderzeniu z pięści w twarz pokrzywdzonego mogło wypełnić znamiona występku z art. 157 §2 k.k. lub z art. 217 § 1kk, ściganego z oskarżenia prywatnego. W konsekwencji tego prokurator powinien się wypowiedzieć czy obejmuje to zachowanie ściganiem z oskarżeni publicznego czy nie. W zależności od decyzji prokuratora Sąd powinien podjąć czynności wynikające z przepisów kodeksu postępowania karnego dotyczące tego rodzaju sytuacji.

W toku ponownego postępowania, Sąd Rejonowy rozważy prawidłowość kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych podsądnemu i podejmie stosowne, wyżej wskazane czynności procesowe. Następnie, sporządzi wyrok, w którym w sposób jednoznaczny i jasny przedstawi rozstrzygnięcia odnośnie zarzucanych czynów.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy:

uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Poznań-Stare Miasto w P..

SSO Leszek Matuszewski